

Beyin kanserinden vefat eden biri için; "Hasta olmasaydı yine ölecekti" denilebilir mi? (Ecel birdir değişmez, mevzusunu baz alarak açıklar mısınız?)

Ecel tektir, değişmez hükmü umumi bir hükümdür, kaderin bilinmesi anlamına gelmez. **Kadere**, yani Allah'ın takdirine ancak olaylar vuku bulduktan sonra vakıf olabiliriz. Diğer iki batıl mezhep ise kader vuku bulmadan, yani Allah'ın takdiri gerçekleşmeden fikir yürütüyorlar ve yanılsa düşüyorlar.

Cebriye Mezhebi olay vuku bulmadan önce, **sebeplere olsa da olmasa da yinede ölecekti** derken, insanın iradesini inkar ediyor. **Mutezile Mezhebi** ise **sebeplere olmasa netice de olmaz** diyerek, kaderi inkar ediyor. Ehlisünnet ise **vakadan önce fikir yürütmek doğru olmaz, bizce ölüp ölmeyeceği meçhuldür** diyerek ne kaderi ne de iradeyi inkar ediyor.

Üstad Hazretleri, olmuş ve bitmiş bir olay üzerine ve mahkuma teselli vermek için şu sözleri sarf ediyor:

"Evet, hakikat ve maslahat sulhtur. Çünkü ecel birdir, değişmez. O maktul, herhalde ecel geldiğinden, daha dünyada kalmayacaktı."(1)

Üstad Hazretleri bu ifadeleriyle geçmişe Cebriye nazarı ile bakmanın bir mahzuru olmadığını söylüyor; aynı şekilde geleceğe de Mutezile gibi bakılabilir, diyor.

Yani geçmişte yaşadığımız bazı hata ve yanlışların yükünü kadere atmakta bir sakınca olmadığı gibi, geleceğinde de bizim tasarrufumuzda gibi sebeplere sarılıp hazırlanmamızda bir zarar yoktur. Bu insana ruhen hafiflik verir ve rahatlatır.

Üstad Hazretleri burada bir mahkumu teselli etmek ya da arada ki husumeti gidermek için, hakikate mutabık olarak bu sözleri sarf ediyor. Yoksa bilinmeyen ve meçhul olan kader üzerinde bir yorum yapmıyor. Bu nazarla bakarsak ölmüş amcanıza öyle söylenmesinde bir sakınca yoktur. Sakınca, ancak ölmemişken yani hadise vuku bulmamışken olur.

(1) bk. [Şualar, On Dördüncü Şua.](#)